

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Ústí nad Labem

Inspekční zpráva

Základní škola Kadaň, Školní 1479

Školní 1479, Kadaň 432 01

Identifikátor školy: 600 077 454

Termín konání orientační inspekce: 18. – 24. květen 2001

Čj.	061 148/2001-2005
Signatura	oflcul30

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Kadaň, Školní ul. 1479, okres Chomutov je právním subjektem, který byl zřízen Městským úřadem Kadaň jako příspěvková organizace k 1. 1. 1994 a MěÚ Kadaň později (k 1. 1. 1995) rozšířil právní

subjekt o školní jídelnu. Do sítě škol bylo zařízení naposledy zařazeno zařazovací listinou pod č. j. PgO 511/2000 k 10. 11. 2000. Tato zařazovací listina udává kapacitu školy pro 960 žáků, školní družiny pro 125 žáků a kapacitu školní jídelny pro 660 jídel denně. V době inspekční návštěvy docházelo do 27 tříd 666 žáků.

Ve dvou třídách 5. ročníku dobíhá učební program Obecná škola, č. j. 12035/97-20, v ostatních třídách se žáci učí podle programu Základní škola (č. j. 16847/96-2). Na škole pracují 34 pedagogové, z toho je 30 odborně a pedagogicky způsobilých, tři další v současné době dálkově studují. Z tohoto hlediska je situace na škole dobrá. Více jak polovina učitelů je starší 45 let a z nich je 10 důchodového věku.

Škola má vedle kvalitních prostorových podmínek pro výuku i velmi kvalitní podmínky pro tělovýchovu a sport (venkovní hřiště, dvě tělocvičny, vlastní plavecký bazén) a je členem Asociace školních sportovních klubů.

Poslední inspekce proběhly na škole ve dnech 14. - 20. 11. 1995 (č. j. K 06-01/9596-370/95) a tématická inspekce ve dnech 24. a 29. 11. 2000 (č. j. 053 156/00-5054).

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk a matematika na 1. stupni

Hospitace se uskutečnily ve všech ročnících, včetně dvou pátých tříd, kde se žáci vzdělávají podle vyučovacího programu Obecná škola č. j. 12 035/97-20, v ostatních třídách probíhá výuka podle programu Základní škola č. j. 16847/96-2. V rámci zhlédnutých hodin neshledala ČŠI rozdíly mezi zvolenými učebními programy, čímž lze konstatovat, že principy Obecné školy dodržovány nejsou (zejména v oblasti forem, metod a organizace výuky) a škola postupně tento program opouští.

Všechny sledované hodiny však byly pečlivě připravené a promyšlené a tato oblast pedagogické práce má velmi dobrou úroveň. Velmi kladně lze hodnotit svědomitou přípravu tabulí, které byly připraveny pro vyučování funkčně, účelně, věcně správně a na potřebné estetické úrovni. Kontrolou třídní dokumentace bylo zjištěno řádné plnění osnov. Škola včas reagovala na materiál nazvaný Úpravy a doplňky k učebním osnovám.

Podmínky pro výuku jsou velmi dobré. Všechny hospitované hodiny se uskutečnily u vyučujících s odbornou a pedagogickou způsobilostí (dále jen OPZ), pouze v 5. ročníku (Obecná škola) byly hodiny odučeny v rámci polooborné výuky vyučujícím s kvalifikací pro 2. stupeň. Kladem je zjištění, že vyučující, kteří nesplňují v současné době podmínky OPZ, si požadovanou kvalifikaci právě dokončují. V oblasti materiálních podmínek se vyučující z větší části zaměřovali na používání učebnic a sešitů, avšak zásluhou dobře připravených tabulí neměl tento fakt přílišný vliv na kvalitu sledovaných hodin. Dále byly používány nástěnné obrazy, mapy, kopírované texty vlastní výroby či doplňkové obrazové materiály. Ve většině tříd tyto materiální pomůcky vhodně dotvářejí edukační prostředí a zvyšují i jeho podnětnost. Inspirativnost, užitečnost a estetičnost tříd dotváří nový a funkční žákovský nábytek a dostatek živých květin. Okna jsou proti oslunění opatřena žaluziemi.

Psychohygienické podmínky byly respektovány zejména uplatňováním relaxačních prvků, pohybovými aktivitami, úměrným tempem výuky a případně i individuálním přístupem k žákům. V některých případech bylo zjištěno nevhodné rozsazení žáků – leváků, takže si se sousedy praváky překáželi. Vyučující setrvale dbali na větrání tříd, na vhodné zastínění osluněných tříd a respektovali individuální potřeby žáků v pitném režimu. Psychohygienickým podmínkám je věnována potřebná pozornost a jsou hodnoceny velmi dobře.

Organizace, formy a metody práce byly z větší části stereotypními, neboť vyučující (až na ojedinělé výjimky) preferují zejména frontální způsob výuky, často přebírají aktivity žáků a zmenšují tak prostor pro aktivní učení a i seberealizaci žáků. V přiměřené míře byla zastoupena samostatná práce, ojediněle práce skupinová či ve dvojicích. Kladem je zjištění, že vyučující dokáží vytvořit potřebný prostor k procvičování učiva, výuku vedou věcně a odborně správně, dokáží analyzovat chyby v učebních projevech žáků a umí metodicky vhodně pracovat s chybou. Je nutné konstatovat, že grafický projev žáků ve sledovaných hodinách byl pouze průměrný, včetně úpravy sešitů. Někteří vyučující (zejména ve vyšších ročnících) nevěnují tomuto jevu patřičnou pozornost a všímají si jej nahodile. Tato oblast pedagogické práce měla ve sledovaných hodinách průměrnou úroveň.

Motivace a hodnocení měly rozdílnou úroveň. Velmi dobrá byla zejména motivace např. aktualizací učiva na základě životních zkušeností žáků. Motivace vstupní a průběžná byly využívány. Vyučující také průběžně hodnotili výkony žáků. Hodnocení v závěru hodin obvykle scházelo, nebo bylo příliš obecné, neadresné, málo podnětné. Ojediněle bylo zaznamenáno i sebehodnocení, kdy výkony v hodině hodnotili sami žáci, a je nutno říci, že zdařile. Namátkovou kontrolou žákovských knížek bylo zjištěno dostatečné množství známek (často však absentují známky z tělesné výchovy). V žákovských knížkách je využíváno i pochval. Tuto oblast hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Vyučující mají k žákům velmi pozitivní vztah, proto byla vzájemná interakce a komunikace na velmi dobré úrovni. Vyučující respektovali osobnost žáka, dbali na rozvoj komunikativních dovedností žáků, vytvářeli jim vhodný prostor pro kooperaci a vzájemnou toleranci. Projevy nespolečenského chování a nerespektování pokynů učitele byly zaznamenány jen ojediněle.

Na základě uvedených poznatků v rámci hospitovaných hodin hodnotí Česká školní inspekce kvalitu vyučovacího procesu na 1. stupni jako velmi dobrou.

Humanitní předměty (český jazyk a dějepis) na 2. stupni

Plánování a příprava na vyučování měly velmi dobrou úroveň. Kontrolou rozvrhů a třídních knih bylo zjištěno, že hodinové dotace jednotlivých sledovaných předmětů jsou naplňovány podle zvoleného učebního plánu. Příprava na vyučování byla ze strany vyučujících pečlivá a vyučující sledovali vedle efektivitu vyučovacího procesu i plnění vlastních časových a tématických plánů, které si zpracovali na počátku školního roku. Období chřipkových prázdnin s výjimkou dějepisu v 9. ročníku nijak nepoznamenalo plnění osnov, uvedené zpoždění v dějepisu je napravováno promyšlenou redukcí jednotlivých kapitol.

Podmínky výuky jsou také velmi dobré. Personální obsazení vychází z možnosti zajistit v obou sledovaných předmětech plnou OPZ, i když se tak děje i využitím duchodců za učitelky na mateřské dovolené. Materiální vybavení školy umožňuje uplatnit ve výuce dostatečné množství tabelárních pomůcek, doplňkové odborné literatury (slovníky, encyklopedie, obrazové materiály), mapy apod., avšak jejich praktické využití bylo patrně především při dějepisné výuce v 6. až 8. ročnicích a při literatuře. V dějepisu v 9. ročníku a při mluvnici (s výjimkou 6. ročníku) se vyučující spokojili jen s učebnicí, sešitem a verbálním názorem, případně používali ke svým průběžným poznámkám tabuli, kterou samotní žáci používali minimálně. Vzorná práce s tabulí a pomůckami při mluvnici byla zjevná v uvedeném 6. ročníku.

Organizování práce v hodinách, používání různých metod a forem práce bylo stejně odlišné, jako používání názorných materiálů. V hodinách mluvnice ve vyšších třídách a při dějepisu v 9. ročníku převládalo dominantní postavení učitele a hodiny probíhaly obvykle jednotvárně od úvodního opakování přes výklad nové látky po shrnutí a uložení domácího úkolu. V ostatních hodinách, a byla jich většina, byly hodiny pestřejší, vycházely z možností a potřeb žáků. Učivo navazovalo na dosavadní vědomosti, vyučující vytvářeli promyšleně systematické kroky k pochopení látky. Postupovali od jednoduchého k složitějšímu, od konkrétního k obecnému, od analýzy k syntéze. Látka byla ve všech sledovaných hodinách podávána přiměřeně náročná k věku a schopnostem žáků, při dějepise byla u žáků budována časová a prostorová orientace (používáním map, časových přímek, orientací v tabulkách a grafech). K účinnosti výuky přispívalo používání metodicky správných kroků, setrvalá kontrola, zda žáci novou látku chápou a při dějepisu v nižších třídách i při slohovém učivu a literatuře i živé slovo učitele. Učitelé většinou respektovali specifické poruchy integrovaných žáků a věnovali jim patřičnou individuální péči. Při ústní práci využívali učitelé dobrou práci s chybou, nepřečeňovali význam chyby a umožňovali žákům, aby si případně nepochopení látky vyjasňovali. V písemných projevech však obvykle promyšlená práce s chybou (zdůvodňování jevů) chybí. Při práci s učením ve vynikajících a ve velmi dobrých hodinách byli žáci vedeni k porozumění obsahu čteného textu, k promyšlené práci s daty, grafy, tabulkami (viz výše). Učitelé využívali životních situací pro spojení vykládané látky s všednodenními zkušenostmi žáků a prostřednictvím látky působili výchovně. Vzhledem k převaze pozitiv lze organizování výuky a používané metody práce hodnotit jako velmi dobré.

Motivace a hodnocení práce byly průměrné. Až na výjimky absentovala vnitřní motivace, vyučující využívali spíše jen systému povšechných pochval a vyjadřovali uspokojení nad dobrou prací žáků, méně již využívali formativního hodnocení (při slohu, při literatuře a při dějepisu v 6. ročníku ano) a méně časté bylo i hodnocení žáka žákem (při referátech z literatury). Hodnocení na konci hodin téměř vždy chybělo. Klasifikace známkami byla přiměřená prokázaným vědomostem. V žákovských knížkách není frekvence známek z českého jazyka dostatečně častá a chybí i hodnocení písemných projevů žáků v běžných hodinách.

Velmi dobrá byla vzájemná interakce mezi vyučujícími a žáky a mezi žáky navzájem. K rušivým momentům nedocházelo a učitelé nemuseli řešit konfliktní situace razantními zákroky. Žáci se do výuky zapojovali neformálně, vyučující vhodně používali i neverbální komunikace. Vedli žáky k používání správné terminologie a sami ji velmi dobře používali. Nikdy nechyběla zpětná vazba, zda žáci novým termínům rozumějí a žáci dostávali příležitost nové pojmy používat.

Vzhledem k uvedeným zjištěním hodnotí ČŠI výuku ve sledovaných humanitních předmětech jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

ČŠI hodnotí kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech jako velmi dobré.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Z dlouhodobé koncepce školy vychází i střednědobý plán na období let 2000 – 2002, kde jsou formulovány zásadní body poslání a směřování školy jak po stránce výchovně vzdělávacího procesu, tak jeho materiálního zabezpečení. Roční plán práce má vytýčeno 5 hlavních úkolů, které vycházejí z analýzy předchozího školního roku, obsahuje sebehodnotící prvky, zahrnuje i organizační pokyn MŠMT pro školní rok 2000/20001. Plán obsahuje i 6 mimořádných akcí, organizační záležitosti, termíny porad a součástí plánu jsou i letošní náplň protidrogového programu a postupu při zjištění sociálně negativních jevů. Byl schválen na pedagogické radě 31. srpna 2000. Stanovené cíle jsou reálné a vycházejí z technických i personálních možností školy. Všichni pracovníci mají možnost se k cílům školy vyjadřovat a to osobně, nebo prostřednictvím metodických orgánů. Připomínky pedagogů směřují povětšinou k materiálnímu zabezpečení jejich práce, rodiče svými připomínkami chod školy neovlivňují, zřizovatel však prostřednictvím odboru školství má na chodu zařízení značný zájem a vzájemná spolupráce má velmi dobrou úroveň.

Vedení školy po racionálním zvážení personálních možností postupně opouští někdejší zvolený vzdělávací program Obecná škola (č. j. 12035/97-20), který dobíhá letos posledním rokem v V. A a v V. B, a zaměřuje se na učební program Základní škola, jak byl schválen MŠMT pod č. j. 16847/96-2 s pozdějšími doplňky.

Aby se edukační proces na škole co nejvíce přiblížil potřebám žáků, nabízí škola v rámci výuky pracovních činností 7 různých oborů, žáci si mohou vybírat ze 7 volitelných předmětů, na škole je dále nabízena práce ve 21 zájmovém kroužku v pestré škále od estetických aktivit po sportovní a vzdělávací kroužky. Některé z těchto mimoškolních aktivit řídí i nepedagogičtí vedoucí z řad veřejnosti.

V době inspekční návštěvy byli na škole 24 integrovaní žáci, kteří měli veškerou dokumentaci (doporučení z PPP, individuální vzdělávací plány ap.) v pořádku. Mimo vyučování jim škola nabízí nápravu dysfunkcí, logopedickou péči a k pozitivům patří i péče o žáky dlouhodobě nemocné mimo běžnou školní výuku.

Plánování má na škole vynikající úroveň.

Organizování

Vedení právního subjektu má zpracované pracovní náplně pro jednotlivé zaměstnance školy. Jejich plnění pravidelně kontroluje a tím zajišťuje účinné řízení školy. Pracovní náplně obsahují i přenesené kompetence a delegované pravomoci na statutární zástupkyni ředitelky školy, ekonomku školy, vedoucí školní jídelny, výchovnou poradkyni i na školníka. Formulace těchto pracovních náplní jsou jasné a jednoznačné. Jako právní subjekt má škola vytvořenu i účinnou organizační strukturu, která ředitele školy umožňuje řídit školu pružně. Povinná školní dokumentace je vedena bezchybně a vedle ní jsou vedeny i další dokumenty, které vedení škol vyžaduje v rámci své kontrolní činnosti (např. časové a tematické plány učitelů). Poradní orgány (pedagogická rada, metodické orgány, širší vedení školy) se řídí plány práce, mají stanoveny náplně činnosti, o práci jsou vedeny přehledné zápisy. Všichni pracovníci školy a žáci školy mají přístup k potřebným informacím (informační tabule a nástěnky, školní rozhlas, osobní kontakt vedení školy se zaměstnanci, učitelů s žáky ap.), takže i naléhavé informace se dostanou k adresátovi včas. Také rodiče mají v systému třídních schůzek, konzultačních hodin a prostřednictvím žákovských knížek možnost získat pro sebe požadované informace. Veškeré důvěrné informace o zaměstnancích školy a žácích jsou uzamčeny ve školním trezoru. a jsou tak chráněny před zneužitím.

Na veřejnosti se škola prezentuje akademii, besídkami, bohatou mimoškolní činností i školním časopisem Šplechtík.

Oblast organizování školy hodnotí ČŠI jako vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Pro vedení a motivování pracovníků používá vedení školy systém pravidelných porad na různé úrovni (provozní porady, porady širšího vedení školy, pedagogické porady, porady metodických orgánů) a také individuální pohovory s pracovníky v rámci jejich pravidelného hodnocení práce. Tato činnost vedení školy vychází z ročního plánu a navazuje na činnost kontrolní. Pracovníci školy mají možnost dále se vzdělávat formou

dálkového studia na pedagogických fakultách a rozšiřovat svou odbornost účastí na vzdělávacích kurzech, jak je pořádá okresní vzdělávací středisko, i na prázdninových kurzech jiných vzdělávacích organizací. K zajištění kvalifikovaných sil používá škola pravidelného kontaktu se svými bývalými žáky, kteří na PF studují a nabízí jim pracovní možnosti na škole. Zároveň novým pedagogům zajišťuje vedení školy dohled zkušenějšími pedagogy (nyní je to 6 uvádějících učitelů pro tak zvanou nástupní práci).

Škola má zpracovaný program hmotného stimulování pracovníků, má vnitřní platový předpis s výčtem kritérií pro přiznávání osobních příplatků a odměn. Tato pravidla posoudila tématická inspekce v listopadu roku 2000 (viz IZ č. j. 053 156/00-5054) a shledala ho kvalitním. Stejně tak posuzovala tato inspekce i způsob hodnocení jednotlivých pracovníků školy.

Sebehodnocení školy je prováděno nejen v rámci pedagogických rad, ale je obsahem i výroční zprávy a vzhledem ke kvalitě těchto zpráv mohou být výroční zprávy východiskem pro plánování další činnosti.

Vedení a motivování pracovníků má vynikající úroveň.

Kontrolní mechanismy

Veřejně přístupný roční plán kontrol na tento školní rok má 67 bodů, které pokrývají svým rozsahem celý chod školy od provozních podmínek přes kontrolu BOZP po výchovně vzdělávací činnost s určením termínů a osobní zodpovědnosti za splněný úkol.

Vedení školy provádí vedle stanovených kontrolních úkolů i předem nezveřejněné kontroly (kontrola dozorů, hygienických podmínek, provádění hospitací apod.) a z těchto kontrol vede zápisy. Česká školní inspekce zjistila, že kontrolní zápisy jsou podepsány kontrolovanými pracovníky a obsahují vedle zjištěných problémů závěry s formulací pokynů k odstranění závad. Kontrolní zjištění jsou součástí pravidelného hodnocení pracovníků (viz výše).

Vzhledem k tomu, že je škola právním subjektem, je vedení školy povinno provádět účinnou kontrolu provozu školy a školní jídelny, která je součástí zařízení, stejně jako kontrolu hospodaření.

K posouzení svých edukačních výsledků používá škola řady evaluačních nástrojů, které jsou sice finančně náročné, avšak poskytují škole obrázek o úrovni dosahovaných výsledků práce (SCIO, Kalibro, Klokán, Klokánek). Výsledky těchto zjištění poskytuje škola i zájemcům z řad rodičů. Výsledky pravidelných kontrolních prací jsou uloženy u vedoucích předmětových orgánů a jsou z nich zpracovávány analýzy pro další práci.

Kontrolní systém je účinný a vynikající.

Hodnocení kvality řízení

Česká školní inspekce hodnotí oblast řízení vzhledem k výše uvedeným skutečnostem celkově jako vynikající.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Zřizovací listina vystavená MěÚ Kadaň ke dni 1. 1. 1994 a rozšířená k 1. 1. 1995, poslední zařazovací listina pod č. j. PgO 511/2000 k 10. 11. 2000;
- namátkově kontrolovaná povinná dokumentace školy podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), se změnami a doplňky provedenými zákonem č. 256/1994 Sb., a zákonem č. 138/1995 Sb.;
- koncepční záměry školy, roční plán školy, měsíční plány práce, pracovní řád školy, organizační řád, vnitřní platový předpis, zásady hodnocení a klasifikace ve škole, roční kalendář školy;
- plán kontrol, kontrolní a hospitační záznamy;
- osobní dokumentace pracovníků školy;
- další dokumentace - žákovské knížky, notýsky a písemné práce, záznamy o šetření integrovaných žáků a jejich individuální plány.

ZÁVĚR

Od poslední inspekční návštěvy (viz inspekční zprávu č. j. K-06-01/9596-370/95) došlo k dalšímu zkvalitnění řídicí práce i materiálnímu vybavení školy. Kvalitu práce vedení školy při nakládání s finančními prostředky určenými na mzdy a nadtarifní složky platu prověřila i tématická inspekce v listopadu 2000 (viz IZ č. j. 053

156/00-5054). Kvalitu výchovně vzdělávacího procesu zajišťuje i značně vysoký počet odborně a pedagogicky způsobilých vyučujících. Vedení školy umožňuje dalším nekvalifikovaným pedagogům doplňovat si chybějící vzdělání formou dálkového studia a velmi dobře pracuje s mladými pedagogy. Problémem je, že řada mladých učitelek je na mateřské dovolené a vedení školy za ně hledá náhradu mezi důchodci.

Česká školní inspekce hodnotí školu vzhledem k velmi dobré výchovně vzdělávací činnosti a při vynikajícím řízení školy celkově jako velmi dobrou.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Vladimír Bečvář

Bečvář Vladimír

Členové týmu

Mgr. Jaroslav Štilip

Štilip Jaroslav

V Chomutově dne 25. května 2001

Přílohy 1

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 11. června 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Olga Votavová

Votavová Olga

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): referát školství OÚ Chomutov	2001-06-25	061 179/2001-2005

Zřizovatel: Městský úřad Kadaň	2001-06-25	061 178/2001-2005
Rada školy:	Není zřízena	---

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Nebyla zaslány.